



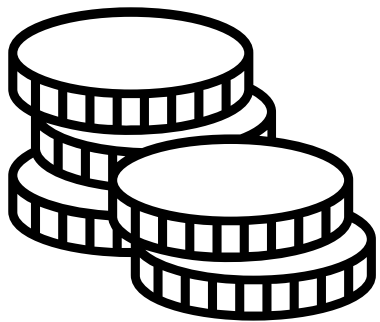
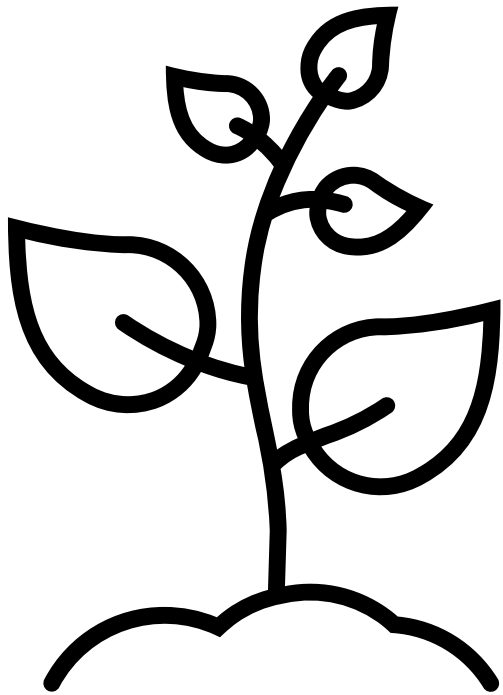
Miks ei tehdä multaa?

Aana Vainio

Ympäristöneuvoja Lillukkametsä tmi

p. 040 8268 698 aana.vainio@gmail.com



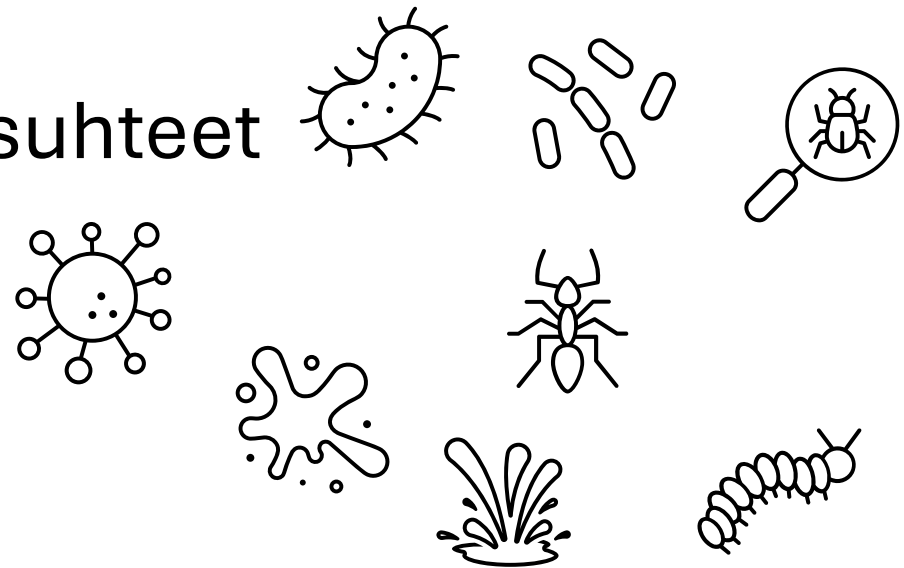


Miksi kompostoidaan?

- Saadaan arvokkaat ravinteet talteen
- Tulee ”omaa” multaa kasvualustaksi
- Ei tarvitse ostaa humusta niin paljon
- Jätekulut pienenevät
- Kompostointi on mukavaa, palkitsevaa tekemistä

Mitä kompostoinnissa tapahtuu?

- Pieneliöt hajottavat orgaanista, eloperäistä ainesta ja kompostimassa lämpiää
- Vaatimuksena on hapelliset olosuhteet
- Lopputuotoksena syntyy
 - Humusta
 - Hiilidioksidia
 - Vettä
- Hiilidioksidi haihtuu ilmaan, osa hiilestä jää humukseen
- Vesi haihtuu vesihöyrynä tai valuu suotovetenä alas



Mitä voi kompostoida?

- Kaikkea maatuvaan orgaanista, eloperäistä ainesta
- Kasvinosat
- Märät pehmopaperit
- Kahvinsuodatinpaperit
- Kahvinporot
- Teepussit
- Hedelmien kuoret
- Jne.

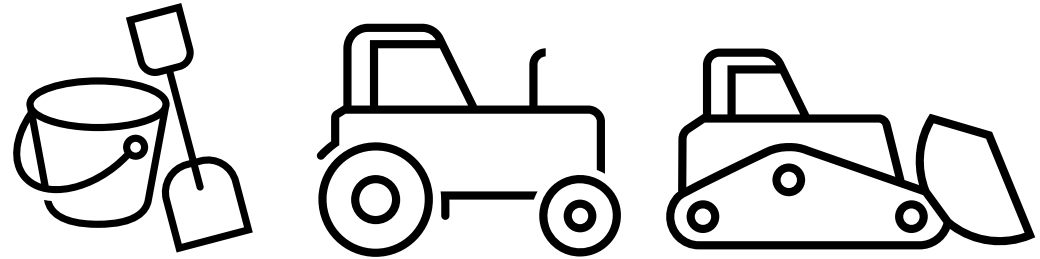


Mitä kompostiin ei saa laittaa?

-
- Siivouspölyä
 - Muovia
 - Metallia
 - Kemikaaleja
 - Tupakantuhkaa tai -tumppeja
 - Vaarallisia aineita, esim. mineraaliöljyä

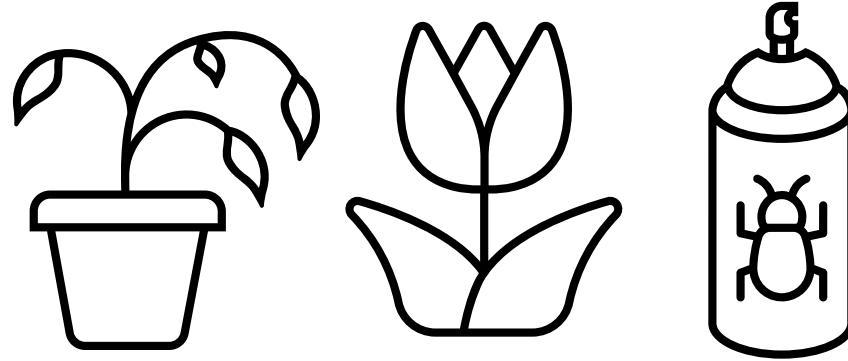


Muutama huomio -



- Kovimmat ja suurimmat kasvien kappaleet pienemmiksi
 - Käsin käsiteltävässä lapion levyisiä kappaleita
 - Koneellisessa käsittelyssä suurempia
- Oksasilppuri kasvinosien pienentämiseen hyvä apu
- Karkeat isot kappaleet ilmastavat kompostimassaa
- Kompostori täyttyy kerroksittain ja jos lämpiyttä > ei ole välttämätöntä käännettä tai sekoittaa
- Kompostiaumassa on käännettävä reunamassat aina välillä keskelle, jotta koko massa kompostoituu

Muutama huomio



- Hiili-typpisuhde oltava tasapainossa, jotta komposti toimii
 - Jos on pelkkiä kuivahkoja kasvinosia > lisättävä typpeä eli ureaa, lantavalmisteita, vihreää tuoretta kasvijätettä, puolivalmista kompostimassaa
 - Jos on runsaasti vihreitä, pehmeitä kasvinosia > lisättävä hiiltä eli haketta, purua, olkea, kuivuneita kasveja
- Torjuntavalmisteiden hajoaminen nopeutuu lämpimässä ja pieneliöiden toimesta

Kompostoinnin yleisiä ongelmia & ratkaisuja

- Haju

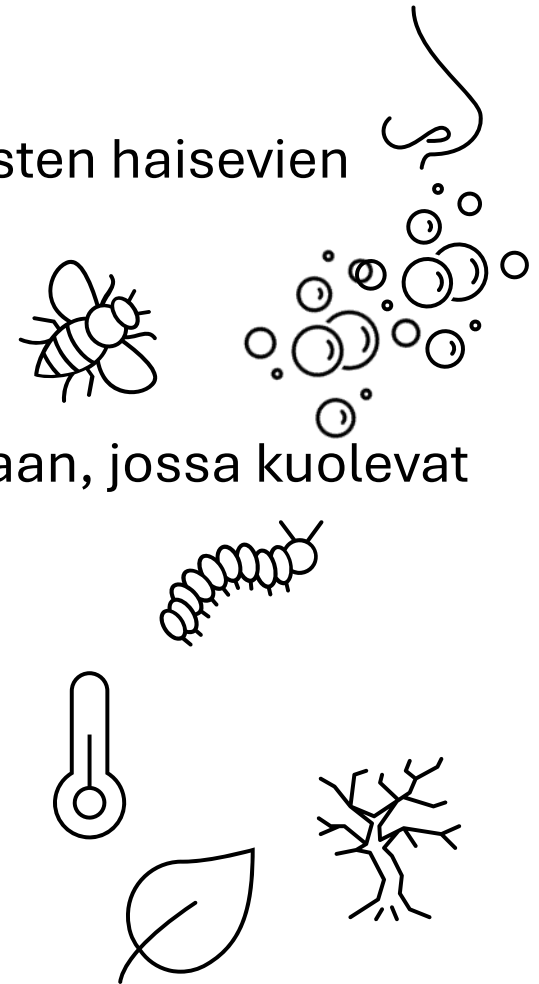
- Lisätään seosainetta, sekoitetaan ja varmistetaan mahdollisten haisevien jätteiden peittyminen sekä massan ilmavuus

- Kärpäsiä

- Haju houkuttelee > sekoitetaan, lisätään seosainetta
- Toukkia ja munia > sekoitetaan kompostiin kuumimpaan osaan, jossa kuolevat
- Aikuisia lentelee paljon > pyretriini

- Ei lämpene, ei toimi

- On liian kuiva > kastellaan, ehkä lisää typpipitoista ainesta
- Kosteaa > lisätään typpipitoista tai karkeaa ainesta massaan
- Onko jo multaa?



Kompostoinnin yleisiä ongelmia & ratkaisuja

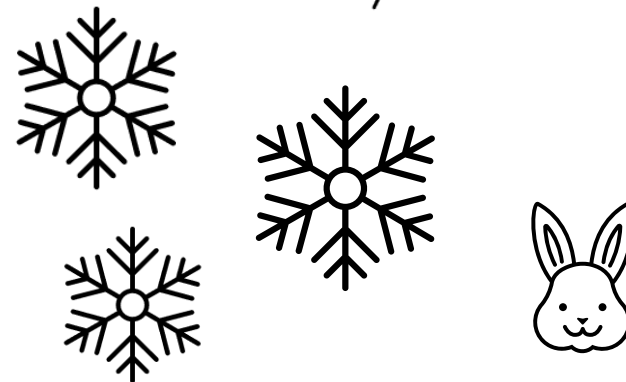
• Muurahaisia

- Vain muutama > kompostimassa on tervettä, pedot etsivät kompostieliöitä ruuaksi
- Tekevät pesää > kompostimassa on liian kuivaa tai jo valmista multaa



• Jäätynyt komposti

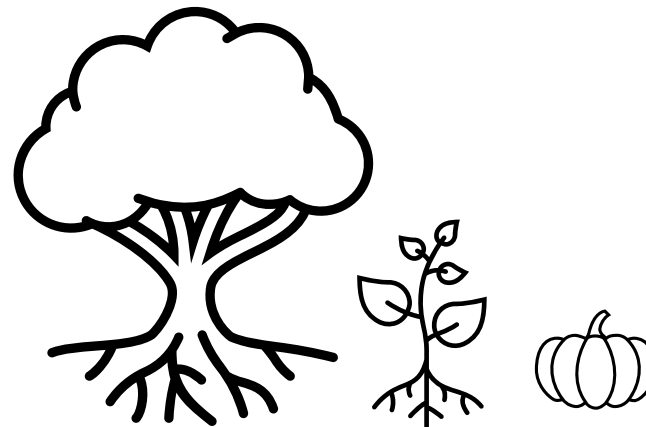
- Ei ole oikea ongelma > sulaa viimeistään kevään tullen
- Voi jatkaa käyttöä, jos tila riittää > oikea kompostin mitoitus
- Voi nopeuttaa sulamista esim. kuumavesikanistereilla
- Keväällä voi herätellä urealla tai kaupallisilla herätteillä



Kompostimullan käytöstä

- Puolivalmis komposti

- Ei kuumene enää
- Karkein aines näkyy vielä
- Sopii lannoitteeksi puille, pensaille, kasvualustaksi esim. kurpitsalle



- Valmis kompostimulta

- Seulottu ja jälkikompostoitu puolivalmis komposti
- Karkea seulontatuotos palautetaan kompostia ilmastamaan
- Lähtöaines ei enää erotu
- Hyvin ravinteikasta, joten sekoitetaan laimeammaksi (turve, hiekka, kertaalleen käytetty multa) esim. vihannesten, kukkien kasvualustaksi



- Kypsä kompostimulta

- Taimikasvatukseen, siemenet itävät hyvin (koekasvina esim. vesikrassi)